

Konkluzje Rady w sprawie europejskiego partnerstwa na rzecz międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej

(2009/C 18/05)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC ogólny kontekst tworzenia europejskiej przestrzeni badawczej (EPB), w szczególności zieloną księgę Komisji z dnia 4 kwietnia 2007 r. ⁽¹⁾, konkluzje prezydencji Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2007 r. i konkluzje Rady w sprawie zapoczątkowania „procesu lublańskiego — ku pełnemu urzeczywistnieniu europejskiej przestrzeni badawczej” (30 maja 2008 r.) ⁽²⁾, w którym „szerokie otwarcie europejskiej przestrzeni badawczej na świat” stanowi jedną z pięciu inicjatyw określonych w tym zakresie, oraz ODNOSZĄC SIĘ do swojego dokumentu w sprawie wizji europejskiej przestrzeni badawczej w roku 2020 (2 grudnia 2008 r.) ⁽³⁾;

MAJĄC NA UWADZE, że przyspieszenie globalizacji stwarza możliwości zwiększenia doskonałości naukowej i osiągnięcia celu trwałego rozwoju, a w szczególności, że stawienie czoła istotnym wyzwaniom globalnym (zarówno tym już określonym, takim jak zmiana klimatu, ubóstwo, choroby zakaźne, zagrożenia energetyczne, zaopatrzenie w wodę, bezpieczeństwo żywnościowe, bezpieczeństwo ludności, zachowanie różnorodności biologicznej, bezpieczeństwo sieci i wykluczenie cyfrowe, jak i wyzwaniom, których można się spodziewać) wymaga zacieśnienia współpracy naukowo-technicznej na szczeblu światowym;

MAJĄC NA UWADZE fakt, że 7. program ramowy w zakresie badań i rozwoju technologicznego umożliwia uczestnictwo państw trzecich i obejmuje liczne nowe instrumenty zachęcające do współpracy międzynarodowej;

MAJĄC NA UWADZE fakt obowiązywania bardzo wielu umów dwustronnych i wielostronnych w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej zawartych między Wspólnotami Europejskimi a państwami trzecimi, a także między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, i MAJĄC NA UWADZE fakt, że w chwili obecnej nie istnieje na szczeblu europejskim żadna strategia, która umożliwiłaby koordynację w zakresie wymiany istotnych informacji na temat działań wynikających z tych różnych umów i która, w razie potrzeby, zapewniałaby odpowiedni poziom koordynacji tych działań;

UWZGLĘDNIAJĄC aspiracje Europy — wyrażone w dokumencie zatytułowanym „Wizja 2020 dla europejskiej przestrzeni badawczej” — by wobec najważniejszych partnerów i na stosownych forach międzynarodowych móc prezentować jednolite stanowisko w dziedzinie nauki i techniki;

UWZGLĘDNIAJĄC fakt, że podstawą działań w zakresie międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej powinny być zasady i praktyki opierające się na wzajemności i sprawiedliwym traktowaniu oraz wzajemnych korzyściach, a także na odpowiedniej ochronie własności intelektualnej;

UWZGLĘDNIAJĄC fakt, że działania w zakresie współpracy naukowo-technicznej odgrywają istotną rolę w rozwoju i propagowaniu wiedzy oraz dzieleniu się nią na całym świecie i są uprzywilejowanym sposobem propagowania mobilności badaczy i przepływu kadr;

1. UWAŻA, że realizację celów ogólnych Unii Europejskiej można ułatwić dzięki strategicznym ramom odpowiedniej koordynacji różnych działań w zakresie współpracy naukowo-technicznej Unii Europejskiej z państwami trzecimi, określając przy tym zróżnicowane priorytety w zależności od poziomu rozwoju naukowego i gospodarczego oraz cechy poszczególnych sektorów w tych krajach;
2. Z zadowoleniem PRZYJMUJE komunikat Komisji pt. „Strategiczne ramy europejskie na rzecz międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej” ⁽⁴⁾, służący przede wszystkim wzmocnieniu zaplecza naukowo-technicznego Unii Europejskiej, zwiększeniu konkurencyjności jej przemysłu oraz przyczynieniu się do rozwiązania problemów globalnych (w ramach „globalnej odpowiedzialności”);
3. PODKREŚLA, że strategia ta ma na celu zapewnienie większej spójności i synergii różnych działań w zakresie międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej prowadzonych w Europie przez państwa członkowskie i Wspólnotę Europejską, w poszanowaniu zasady pomocniczości;
4. WZYWA państwa członkowskie — co dotyczy również, w stosownych przypadkach, państw stowarzyszonych z 7. programem ramowym — by wspierały dialog na szczeblu europejskim z myślą o koordynacji swoich polityk i działań w zakresie międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej oraz by wspierały porozumienie wszystkich zainteresowanymi stron, z uwzględnieniem przemysłu, w celu określenia możliwości, a w stosownych przypadkach — przeszkód w rozwoju działań w zakresie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską a resztą świata;
5. WZYWA państwa członkowskie i Komisję do utworzenia europejskiego partnerstwa na rzecz międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej w celu realizacji tej strategii europejskiej, z założeniami opartej na porozumieniu i elastycznym mechanizmie wymiany informacji z myślą o określeniu wspólnych priorytetów, które mogłyby posłużyć za podstawę skoordynowanych lub wspólnych inicjatyw; i WZYWA państwa członkowskie i Komisję do skoordynowania działań i stanowisk w dziedzinach stanowiących element tej strategii wobec państw trzecich i na forach międzynarodowych, włączając w to, w stosownych przypadkach, kraje stowarzyszone z 7. programem ramowym;

⁽¹⁾ Dok. 8322/07 [COM(2007) 161].

⁽²⁾ Dok. 10231/08.

⁽³⁾ Dok. 16767/08.

⁽⁴⁾ Dok. 13498/08 [COM(2008) 588].

6. W tym kontekście WZYWA państwa członkowskie i Komisję do współpracy w ramach struktury specjalnie do tego celu wyłonionej z Komitetu Badań Naukowo-Technicznych (CREST) (zwanej dalej strategicznym forum ds. międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej) w celu prowadzenia europejskiego partnerstwa na rzecz współpracy naukowo-technicznej, zgodnie z mandatem zamieszczonym w załączniku;
7. WZYWA państwa członkowskie i Komisję, by w pełni przyczyniły się do powodzenia tego partnerstwa przez udostępnienie temu forum stosownych informacji i dzielenie się doświadczeniami z prowadzonych przez siebie stosownych działań współpracy, w tym przekazanie wyników przeglądu i oceny wpływu współpracy naukowo-technicznej z państwami trzecimi;
8. W ramach partnerstwa WZYWA państwa członkowskie i Komisję do lepszej koordynacji i usprawnienia ich działań w zakresie współpracy naukowo-technicznej z innymi regionami świata, zwłaszcza przez wzmocnienie lub utworzenie regionalnych platform prowadzenia dialogu z innymi regionami świata, aby wspólnie określać przyszłe priorytety i działania w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej.
9. WZYWA Komisję, by zadbała o jeszcze większą siłę oddziaływania umów o współpracy naukowo-technicznej, czuwała nad prawidłowym stosowaniem zasad wzajemności, sprawiedliwego traktowania i wzajemnych korzyści zapisanych w umowach o współpracy zawartych między Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi w dziedzinie naukowo-technicznej; oraz WZYWA państwa członkowskie do propagowania w ramach ich działań w zakresie współpracy naukowo-technicznej z państwami trzecimi — w stosownych przypadkach — zasad i praktyk określonych w zasadach postępowania dotyczących zarządzania własnością intelektualną podczas transferu wiedzy ⁽¹⁾, Europejskiej karcie naukowca i Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych ⁽²⁾;
10. PODKREŚLA, że konieczne jest zapewnienie niezbędnej spójności i komplementarności europejskich i krajowych instrumentów wsparcia badań oraz instrumentów wsparcia rozwoju zdolności naukowo-technicznych, oraz WZYWA w szczególności Komisję do wzmocnienia powiązań między programami ramowymi w zakresie badań i rozwoju technologicznego, instrumentem pomocy przedakcesyjnej (IPA), Europejskim Funduszem Rozwoju (EFR), instrumentem finansowania współpracy na rzecz rozwoju i Europejskim Instrumentem Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), a także wszelkimi innymi stosownymi mechanizmami;
11. W tym kontekście PRZYPOMINA o już podjętych działaniach służących propagowaniu współpracy między państwami członkowskimi a krajami rozwijającymi się, zwłaszcza o partnerstwie strategicznym między UE a Afryką i w tym duchu UZNAJE badanie możliwości dalszej współpracy z krajami rozwijającymi się za część ogólnej strategii w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej;
12. UWAŻA, że elementem ogólnych przewidzianych w procesie lublańskim działań na rzecz usprawnienia zarządzania w ramach europejskiej przestrzeni badawczej powinna być analiza wszystkich szczególnych procedur służących realizacji strategii współpracy międzynarodowej w ramach europejskiej przestrzeni badawczej.

⁽¹⁾ Zob. rezolucja Rady (30 maja 2008 r.), dok. 10323/08.

⁽²⁾ Dz.U. L 75 z 22.3.2005.

ZAŁĄCZNIK

Mandat CREST dotyczący strategicznego forum ds. międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej**Cel:**

Ułatwienie dynamiczniejszego rozwoju, tworzenia i monitorowania międzynarodowego wymiaru europejskiej przestrzeni badawczej poprzez wymianę informacji i uzgadnianie działań między partnerami (państwami członkowskimi i Komisją) z myślą o określeniu wspólnych priorytetów, które mogłyby posłużyć za podstawę skoordynowanych lub wspólnych inicjatyw, i skoordynowaniu działań i stanowisk wobec państw trzecich i na forach międzynarodowych.

Metody pracy:

Członkowie CREST będą się spotykać w ramach specjalnie do tego celu wyłonionej struktury (strategiczne forum ds. międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej) przy udziale przedstawicieli wysokiego szczebla z państw członkowskich i przedstawicieli Komisji. Ta wyłoniona z CREST struktura może być w razie potrzeby wspierana przez odpowiednią właściwą grupę roboczą. Przewodniczącym forum jest jeden z jego członków reprezentujący państwo członkowskie, wyznaczany do pełnienia tej funkcji przez dwa lata. W stosownych przypadkach skład forum będzie poszerzany o państwa stowarzyszone z programem ramowym.

Główne działania:

- systematyczna wymiana i porządkowanie informacji na temat działań i celów międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej (bieżącej i planowanej) z różnymi partnerami,
- gromadzenie wspólnej wiedzy na temat państw trzecich, w szczególności analizy ich zasobów i zdolności w zakresie nauki i techniki,
- zapewnienie regularnej współpracy między partnerami z myślą o określeniu ich odpowiednich celów i wspólnych priorytetów w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej z państwami trzecimi („co z kim?”),
- w razie potrzeby koordynowanie (w różnych konfiguracjach) podobnych działań prowadzonych przez państwa członkowskie i Wspólnotę,
- w stosownych przypadkach — proponowanie inicjatyw, które należy zrealizować z wykorzystaniem odpowiednich sposobów i środków,
- połączenie w sieć doradców naukowych państw członkowskich i Komisji w najważniejszych państwach trzecich.

Sprawozdawczość:

Składane co rok sprawozdanie dla Rady i Komisji na temat postępów w realizacji celów partnerstwa, w tym w miarę potrzeb:

- rozkład geograficzny działań w zakresie współpracy międzynarodowej (bieżących lub planowanych) między UE a państwami trzecimi,
 - analiza zakresu, spójności i komplementarności różnych działań UE,
 - określenie wspólnych priorytetów i propozycji działań do realizacji,
 - ogólna ocena wpływu działań UE w dziedzinie międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej.
-